

Financovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2024 - 2030

Rozvojový plán obce Šumiac

v rámci Národného projektu Rozvojové tímy I.
podporeného Európskym sociálnym fondom+Verzia 1.0

Rozvojový tím Šumiac

Národný projekt Rozvojové tímy I, kód ITMS: 401406DNC5

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+) v rámci Programu Slovensko 2021-2027
<https://ec.europa.eu/european-social-fund-plus/sk>

OBSAH

OBSAH	1
ZOZNAM TABULIEK	2
ÚVOD	3
1 PREZENTÁCIA OBCE A JEJ ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	4
1.1 Základné údaje o Obci Šumiac	4
1.2 História obce	5
1.3 Prírodné pomery.....	5
1.4 Kvalita životného prostredia, ochrana ovzdušia a odpadové hospodárstvo obce.....	6
1.5 Obyvateľstvo – demografická štruktúra (pohlavie, národnosť, vekové zloženie).....	6
1.6 Služby	7
2 SPRACOVANIE ROZVOJOVÉHO PLÁNU OBCE.....	8
2.1 Zapojenie verejnosti do prípravy Rozvojového plánu obce prostredníctvom Fokusových skupín a Komunitných fór.....	8
2.2 Komunitné Fóra	8
2.3 Fokusové skupiny	8
3 ANALYTICKÁ ČASŤ.....	11
3.1 Analýza súčasného stavu.....	11
3.2 Spracovanie výsledkov Fokusových skupín a Komunitných fór v obci.....	13
4 STRATEGICKÁ ČASŤ ROZVOJOVÉHO PLÁNU OBCE.....	17
4.1 Vízia obce	17
4.2 Hlavné a špecifické ciele obce.....	19
5 PROGRAMOVÁ ČASŤ	19
5.1 Opatrenia a plánované projekty	20
6 REALIZAČNÁ ČASŤ RPO	21
6.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie RPO	21
6.2 Finančný plán	23
7 MONITOROVANIE A HODNOTENIE EFEKTÍVNOSTI NASTAVENÝCH OPATRENÍ A PROJEKTOV RPO	24
8 ZÁVER.....	25

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka č. 1 Prezentácia obce.....	4
Tabuľka č. 2 Základné údaje obce Šumiac	5
Tabuľka č. 3 Stav obyvateľstva obce Šumiac	6
Tabuľka č. 4 Štruktúra národnosti obyvateľov obce	7
Tabuľka č. 5 Vekové zloženie obyvateľov obce.....	7
Tabuľka č. 6 Zoznam členov Fokusových skupín.....	10
Tabuľka č. 7 Oblasť Zamestnanosť.....	11
Tabuľka č. 8 Oblasť Vzdelávanie.....	11
Tabuľka č. 9 Úroveň dosiahnutého vzdelania	12
Tabuľka č. 10 Údaje o domoch v obci.....	12
Tabuľka č. 11 Údaje o rodinných domoch – inžinierske siete	13
Tabuľka č. 12 SWOT analýza - Oblasť Bývania	14
Tabuľka č. 13 SWOT analýza - Oblasť Vzdelávanie	15
Tabuľka č. 14 SWOT analýza - Oblasť Zamestnanosť	16
Tabuľka č. 15 Vízia obce - Hlavné a špecifické ciele	19
Tabuľka č. 16 Identifikácia prioritných oblastí a jednotlivých opatrení.....	20
Tabuľka č. 17 Projekty obce.....	21
Tabuľka č. 18 Finančný plán realizácie RPO	23

ÚVOD

Rozvojový plán obce Šumiac je komplexným a strategickým dokumentom identifikujúcim potreby obce. Stanovuje ciele a stratégie na zlepšenie životných podmienok obyvateľov a rozvoj obce ako celku. Vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje ich predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami na jej zabezpečenie. Tvorbe tohto dokumentu predchádzalo mapovanie, z ktorého vzišli demografické údaje o počte obyvateľov, údaje v oblasti vzdelania, bývania a zamestnania. Konceptčne a systémovo analyzuje súčasnosť a určuje budúcnosť rozvoja spolu s plánovanými investičnými projektami a finančným plánom na ich zabezpečenie.

Spracovala: Mgr. Jarmila Mihaliková a členovia RT

1 PREZENTÁCIA OBCE A JEJ ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Obec Šumiac je obcou, ktorá neustále pracuje na skvalitňovaní životnej úrovne všetkých svojich občanov. Obec aktívne pracuje na zlepšení všetkých oblastí života. Pravidelne využíva dostupné projekty na rozvoj obce, alebo na poskytovanie kvalitných služieb. Obec je zapojená do národných projektov: Miestne občianske a preventívne služby a Asistencia obciam s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít pri vysporiadaní právnych vzťahov k pozemkom pod osídleniami.

Obec je okrem hore spomínaných projektov zapojená aj do Národného projektu Rozvojové tímy I (ďalej len NP RT I.) a to od 1. novembra 2023. Cieľom projektu je zabezpečiť vzájomnú previazanosť tzv. mäkkých aktivít v oblasti bývania, vzdelávania, zamestnania a proti rómskeho rasizmu s tzv. tvrdými aktivitami, zameranými na nevyhnutné opatrenia v rámci infraštruktúry a investície potrebné na zlepšenie životnej úrovne všetkých občanom a celej obce. Jedná sa najmä o rekonštrukciu a výstavbu novej kanalizácie, vodovodu, ciest, osvetlenia a budovanie zberného dvora a stojísk na kontajnery, čo úzko súvisí so znižovaním počtu skládok nelegálneho odpadu. Do Rozvojového tímu patria Rozvojový pracovník plánovania, Sociálny pracovník, Rozvojový pracovník pre pracovné poradenstvo, Rozvojový pracovník pre mládež, Rozvojový pracovník pre bývanie, Nenementorka, Nene, asistent Rozvojového tímu. Pri obsadzovaní každej pozície musel uchádzač okrem iného spĺňať aj určité kvalifikačné predpoklady a tiež bezúhonnosť.

1.1 Základné údaje o Obci Šumiac

Tabuľka č. 1 Presentácia obce

Názov:	Rozvojový plán obce Šumiac na roky 2024 -2030
Územné vymedzenie:	Obec Šumiac
Územný plán obce:	Áno
Prvá písomná zmienky:	1573
Dátum schválenia RPO:	
Dátum platnosti:	Od 01.07.2024 do 12.12.2030
Publikovaný verejne:	08.07.2024
Vypracoval:	Rozvojový tím Šumiac

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka č. 2 Základné údaje obce Šumiac

Samosprávny kraj:	Banskobystrický
Okres:	Brezno
Región:	Horehronie
Nadmorská výška:	880 m.n.m.
Rozloha katastra:	81.76 km ²
Počet obyvateľov:	1268
Starosta obce:	PhDr. Jarmila Gordanová

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

1.2 História obce

Šumiac vznikol ako poddanská dedina hradného domína Muráň v 15. storočí. Pôvodní obyvatelia boli Rusíni, v 17. storočí už úplne poslovenčení. V daňových registroch sa Šumiac objavuje okolo roku 1566, listinne je doložená až roku 1575. Obec patrila muránskemu panstvu. Spravovali ju dediční richtári. Historické pramene ďalej hovoria, že v roku 1548 obec vypálili Turci a poddaní Šumiačania na čas opustili svoje bydliská. Ťažký bol život ľudí, ktorí sa pôvodne zamestnávali chovom oviec, dobytkou, neskôr spracovaním dreva, výrobou poľnohospodárskeho náradia z dreva a šindľov, ktoré furmani s vozmi odvážali na Dolnú zem, najmä do Sedmohradska. V polovici 18. storočia nastáva priemyslenie Horehronia a Šumiačania pália drevené uhlie a odvážajú ho do Koháryovských a Koburgovských železiarskych závodov. V 19. storočí bola postavená železničná trať do Brezna a roku 1903 bola predĺžená až po Červenú Skalu. Roku 1900 pracuje na Horehroní v železiarskych podnikoch 141 Šumiačanov. Obec sa zapísala do slávnej histórie SNP, za čo jej bolo udelené vysoké vyznamenanie - Rad červenej hviezdy. Obec bola oslobodená 23. januára 1945. Do roku 1954 patrili k Šumiacu osady Nová Maša, Švábolka, Valkovňa a Zlatno. Od roku 1960 patrí k Šumiacu iba osada Červená Skala.

(Zdroj: Šumiac – PHSR 2022 -2030)

1.3 Prírodné pomery

Obec Šumiac leží vo východnej časti Horehronského podolia na úpätí Nízkych Tatier v nadmorskej výške 880 m. Nachádza sa v Banskobystrickom kraji, v okrese Brezno. Od roku

1960 patrí k Šumiacu iba osada Červená Skala. Obec sa rozkladá na ploche 81,76 km² (8 176 ha). Tri štvrtiny katastrálneho územia tvoria lesy. Jedna štvrtina je tvorená zastavanými plochami predovšetkým samotnou obcou a trvalými trávny porastom. Značná vzdialenosť obce od miest (Brezno 43 km, Poprad 40 km) a krajinné prostredie, v ktorom sa dotýkajú hranice troch národných parkov má nevýhodu v obmedzených možnostiach hospodárskych aktivít s primeraným ekonomickým efektom pre zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja.

1.4 Kvalita životného prostredia, ochrana ovzdušia a odpadové hospodárstvo obce

Kvalita životného prostredia je kľúčová pre existenciu ľudstva. Európska únia sa sústreďuje na elimináciu negatívnych vplyvov na životné prostredie a napravovanie minulých škôd. Šiesty environmentálny akčný program s názvom Životné prostredie 2010 uvádza: Naša budúcnosť, naša voľba vymedzuje ciele ako zmena klímy, ochrana prírody, zdravie a správne využívanie zdrojov. Obce sú kľúčovým prvkom v napĺňaní týchto cieľov.

V súlade so Zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov odvoz TKO zabezpečuje obec prostredníctvom služieb fy Brantner Gemer s. r. o. dvakrát mesačne. Množstvo vyprodukovaného odpadu v obci stúpa, preto sa obec snaží motivovať obyvateľov k jeho separácii, čo by pomohlo celoplošne zvýšiť percento recyklovateľného materiálu.

Zákon č. 478/2002 Z. z. zohľadňuje dôležitosť ochrany ovzdušia v obci pred znečistením. Vymedzuje znečisťujúce látky, zdroje znečistenia a zodpovednosti jednotlivcov aj firiem. Veľké zdroje znečistenia, s tepelným výkonom 50 MW a viac, ovplyvňujú kvalitu ovzdušia najvýraznejšie. Avšak nielen priemyselné odvetvia, ale aj menšie zdroje prispievajú k celkovému znečisteniu.

1.5 Obyvateľstvo – demografická štruktúra (pohlavie, národnosť, vekové zloženie)

Na začiatku analytickej časti KPSS mapujeme demografickú a sociálnu skladbu obyvateľstva obce, ale tiež ďalšie charakteristiky územia či ekonomickú aktivitu obyvateľstva.

Tabuľka č. 3 Stav obyvateľstva obce Šumiac

	2001	2011	2020	2024 (k 31.5)
Priemerný stav trvalo bývajúcich	1385	1345	1264	1268

Zdroj: Obec Šumiac, vlastné spracovanie, 2024

V obci Šumiac evidujeme k 31. máju 2024 celkom 1268 obyvateľov. V porovnaní z prelomu storočia a to z roku 2001 dochádza k postupnému poklesu obyvateľov.

Tabuľka č. 4 Štruktúra národnosti obyvateľov obce

Celkový počet obyvateľov obce Šumiac		Počet Rómov	Podiel Rómov
SODB 2011	1349		
ARK 2013	1358	454	33,4%
ARK 2019	1320	501 - 600	41 - 50%
SODB 2021	1335		

Zdroj: SODB 2011,2021, ARK 2013,2019, vlastné spracovanie, 2024

V obci Šumiac sa podľa údajov z Atlasu rómskych komunit zvyšuje počet obyvateľov rómskej národnosti, i keď na základe údajov sčítacia obyvateľstva sa k nemu hlási čím ďalej menej obyvateľov tejto národnosti.

Tabuľka č. 5 Vekové zloženie obyvateľov obce

	0-3 roky	4 – 6 rokov	7- 15 rokov	16-18 rokov	19-60 rokov	61 a viac
Muži	41	31	75	23	356	111
Ženy	32	24	73	22	313	167
Spolu	73	55	148	45	669	278

Zdroj: Obec Šumiac, vlastné spracovanie, 2024

V obci sa podľa údajov z matriky obecného úradu nachádza najviac obyvateľov vo vekovej kategórii 19 – 60 rokov, čo je ekonomicky aktívna skupina obyvateľstva.

1.6 Služby

Šumiac ako východisková obec na túry do Nízkych Tatier, menovite na Kráľovú hoľu, má pomerne dobre rozvinuté služby v oblasti ubytovania a stravovania, je tu tiež niekoľko požičovní elektrobicyklov. Tieto služby ponúkajú súkromní podnikatelia, ktorí prevádzkujú aj malú predajňu potravín, obchod s textilom, priemyselný tovar a upomienkové predmety. Okrem nich je tu pošta, obvodný lekár pre dospelých, predajňa potravín COOP Jednota.

2 SPRACOVANIE ROZVOJOVÉHO PLÁNU OBCE

2.1 Zapojenie verejnosti do prípravy Rozvojového plánu obce prostredníctvom Fokusových skupín a Komunitných fór

Pri príprave a spracovaní RPO zohrávala kľúčovú úlohu participácia verejnosti. Verejnosť bola zapojená formou diskusie na 1. a 2. Komunitnom Fóre (ďalej KF) a vybranými zástupcami, ktorí sa zúčastnili 5-tich stretnutí Fokusovej skupiny (ďalej FS), čo zabezpečilo relevantnosť a efektívnosť výsledného dokumentu. Konkrétne kroky zapojenia verejnosti boli nasledovné:

2.2 Komunitné Fóra

1. Pozvanie a účasť:

Obyvatelia obce boli pozvaní na 1.KF a 2.KF, ktoré boli zorganizované za účelom identifikácie hlavných problémov v obci. Na 1.KF, ktoré sa konalo v obci dňa 12.01.2024 na Obecnom úrade, boli pozvaní všetci obyvatelia obce, aby sa zabezpečilo, že sa do procesu budú môcť zapojiť ľudia z rôznych spoločenských a vekových skupín. Zúčastnili sa na ňom aj zástupcovia inštitúcií z obce, napr. Základná škola a Materská škola. Dňa 17.04.2024 sa konalo v obci 2.KF kde hlavnou témou bola oblasť bývania, keďže táto oblasť bola identifikovaná ako najdôležitejšia.

2. Identifikácia problémov:

Počas diskusie na KF obyvatelia identifikovali najdôležitejšie problémy, ktorým obec čelí. Tieto diskusie poskytli cenné informácie o konkrétnych potrebách a záujmoch komunity, čím sa zabezpečilo, že ďalšie kroky budú zamerané na skutočné problémy.

2.3 Fokusové skupiny

1. Výber hlavných členov fokusových skupín:

Po 1.KF boli vybraní hlavní členovia FS podľa oblastí záujmu, ktorí sa zapojili do fokusových skupín. Oslovení občania v obci reprezentovali rôzne oblasti, čo zabezpečilo široké spektrum názorov a skúseností.

2. Fokusové skupiny:

Fokusové skupiny sú efektívnym nástrojom na získavanie hĺbkových informácií a pochopenie názorov, potrieb a postojov rôznych skupín ľudí na konkrétne témy. Cieľom je získať kvalitné údaje, ktoré môžu byť použité na rozhodovanie, plánovanie a zlepšovanie v rôznych oblastiach, ako napríklad vzdelávanie, bývanie, infraštruktúra a sociálne služby, ale aj v oblasti zamestnania. Organizujú sa vo forme riadených diskusií, ktoré moderuje facilitátor. Výsledkom týchto stretnutí je swot analýza za každú prezentovanú oblasť. FS sa konali v obci päť krát.

Prvé stretnutie FS sa uskutočnilo dňa 12.03.2024. Na ňom sa predstavovala potreba aktivít fokusovej skupiny a tvorby Rozvojového plánu obce (ďalej len RPO). Druhá FS sa realizovala dňa 10.04.2024, kde sa členovia venovali oblasti Bývania a protirómskemu rasizmu (ďalej len PRR). Výsledkom stretnutia je SWOT analýza a stanovené ciele, ktoré sú pre obec a jej občanov v rámci tejto oblasti najdôležitejšie. Tretia FS sa konala 29.04.2024 a jej cieľom bolo diskutovať na tému vzdelávania a PRR. Podobne ako na predchádzajúcej fokusovej skupine sa prítomní vyjadrili k silným a slabým stránkam obce a navrhli aktivity podporujúce príležitosti a ohrozenia v danej oblasti. Ďalšie, a to štvrté stretnutie FS sa konalo dňa 06.05.2024 a témou tohto stretnutia bola oblasť zamestnania a PRR. Ako posledná, v poradí piata FS sa konala dňa 13.05.2024, pretože je členovia ako dôležitú identifikovali oblasť venujúcu sa sociálnej problematike. Na základe tohto stretnutia sa doplnili chýbajúce potreby predovšetkým seniorov.

3. Tvorba SWOT analýzy:

Stretnutia FS sa konali s cieľom vytvoriť SWOT analýzu v konkrétnych oblastiach. SWOT analýza sa zameriava na identifikáciu silných stránok, slabých stránok, príležitostí a ohrození v nasledovných oblastiach:

Bývanie: FS na stretnutí venujúcemu sa oblasti bývania a PRR identifikovala ako najviac potrebné riešiť dobudovanie infraštruktúry v celej obci, zlepšenie nakladania s odpadom, rekonštrukciu verejných budov a v neposlednom rade vysporiadanie vlastníckych vzťahov k budovám a pozemkom v celej obci.

Zamestnanie: FS v rámci tejto témy diskutovala hlavne o potrebe pracovných miest dostupných v obci a jej blízkom okolí. Ide najmä o tvorbu pracovných miest v službách súvisiacich s turizmom, ale aj lepšiu orientáciu na trhu práce a ich potrebe rekvalifikácie.

Vzdelávanie: FS riešila na tomto stretutí hlavne zvýšenie intenzity práce s rodičmi za účelom zlepšiť študijné výsledky žiakov ZŠ. V rámci ďalšieho vzdelávania sa venovali aj dostupnosti strednej školy a potreby jej detašovaného pracoviska v obci, alebo jej blízkom okolí.

Sociálna oblasť: Táto téma bola iniciovaná hlavne kvôli potrebe práce so seniormi. V rámci tohto stretnutia boli identifikované potreby, ktoré boli neskôr zapracované do vyššie uvedených oblastí ako napr. zriadenie DSS, v ktorom by sa vytvorili ďalšie pracovné miesta v obci.

Protirómský rasizmus: Diskutovalo sa o problémoch súvisiacich s diskrimináciou a rasizmom voči rómskej komunite, identifikovali sa spôsoby, ako zlepšiť vzťahy medzi komunitami v obci a podporiť inklúziu a rovnosť.

Do procesu spracovania a pripomienkovania RPO boli zahrnutí všetci relevantní partneri aktívni v obci. Táto spolupráca zabezpečila, že dokument reflektuje potreby a záujmy širokého spektra spoločenských a ekonomických subjektov.

Tabuľka č. 6 Zoznam členov Fokusových skupín

Por. číslo	Titul, meno a priezvisko	Oblasť záujmu, pracovná pozícia
1	Mgr. Miroslava Hrabovská	Zástupca školy, zastupujúca riaditeľka ZŠ
2	Mgr. Michaela Demová	Zástupca rodičov, sociálna pracovníčka
3	PhDr. Jarmila Gordánová	Zástupca samosprávy, starostka obce
4	Martin Demo	Zástupca podnikateľského prostredia, podnikateľ
5	Lenka Bartošová	Zástupca Rómov, RP pre mládež
6	Mgr. Jarmila Miháliková	Zástupca NP RT I., RPP
7	Eubica Čonková	Zástupca AOZ, asistent podpory zdravia
8	Tomáš Pokoš	Zástupca MoaPS
9	Marek Tuhovčák	Zástupca poslancov OcÚ, podnikateľ
10	Mgr. Miroslava Hrabovská ml.	Zástupca mládeže, Učiteľka v MŠ
11	Mgr. Tomáš Kováč	Zástupca ÚSVRK, zast. reg. koordinátor
12	Dušan Magura	Zástupca urbariátu,

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Na základe participácie širokého spektra obyvateľov sa dospelo k čo najlepšiemu a najpresnejšiemu vyhodnoteniu potrieb celej obce. Týmto spôsobom sa zabezpečila vyššia akceptácia a podpora dokumentu zo strany verejnosti a socioekonomických partnerov.

3 ANALYTICKÁ ČASŤ

3.1 Analýza súčasného stavu

Ak chceme stanoviť ciele rozvoja obce, musíme poznať súčasný stav a tým oblasti, ktoré chceme zlepšiť a ďalej rozvíjať.

Tabuľka č. 7 Oblasť Zamestnanosť

Zamestnanosť	Celkový počet obyvateľov	Zamestnaný	SZČO	s.r.o	Nezamestnaný	Veková kategória najviac ohrozená nezamestnanosťou
Celkový počet	1268	244	53	1	223	
Nerómovia	640	177	46	1	14	Od 40 – 55r.
Rómovia	628	67	8	0	209	Od 18 – 29r.

Zdroj: mapovanie Rozvojového tímu, vlastné spracovanie, 2024

Na základe dostupných údajov z mapovania Rozvojového tímu môžeme skonštatovať, že skupina ohrozená nezamestnanosťou u Rómov a Nerómov sa značne líši. Kým u Nerómov je to 40 – 55 rokov, u Rómov sú to oveľa mladšie osoby, t. j. vo veku 18 – 29 rokov.

V rámci mapovania Rozvojového tímu v oblasti zamestnania vyplýva nasledovné: kým z celkového počtu obyvateľov je u Nerómov zamestnaných 177 obyvateľov, u Rómov je toto číslo oveľa nižšie a to len 60 obyvateľov.

Tabuľka č. 8 Oblasť Vzdelávanie

Vzdelávanie	Materská škola	Základná škola	Stredná škola	Vysoká škola
Celkový počet	44	143	18	12
Nerómovia	12	20 (5 v zahraničí)	15	12
Rómovia	32	123 (3 v zahraničí)	3	0

Zdroj: MŠ, ZŠ, mapovanie Rozvojového tímu, vlastné spracovanie, 2024

V rámci mapovania v oblasti vzdelávania môžeme zhodnotiť, že v MŠ je počet Rómov vyšší ako Nerómov, kým na ZŠ už došlo k veľkému odskoku. Základnú školu navštevuje v školskom roku 2023/2024 celkom 143 žiakov z toho 20 je Nerómov a 123 Rómov. V rámci vyššieho vzdelávania možno na základe mapovania konštatovať, že strednú školu navštevuje 15 Nerómov a 3 Rómovia. Vysokú školu v aktuálnom školskom roku navštevuje 12 Nerómov. Rómovia v aktuálnom školskom roku nenavštevujú vysokú školu.

Tabuľka č. 9 Úroveň dosiahnutého vzdelania

Vzdelávanie	Základné vzdelanie	Stredoškolské vzdelanie	Vysokoškolské vzdelanie
Celkový počet	520	466	93
Nerómovia	227	436	91
Rómovia	293	30	2

Zdroj: SODB 2021, mapovanie Rozvojového tímu, vlastné spracovanie, 2024

Na základe údajov z tabuliek č.8 a č.9 môžeme povedať, že záujem rómskych obyvateľov o štúdium na SŠ a VŠ je veľmi slabý. Pre porovnanie: ukončené stredoškolské vzdelanie má 30 rómskych obyvateľov, kým ostatných je 436. V rámci vysokej školy je to tento pomer 91 Nerómov ku 2 Rómom.

Tabuľka č. 10 Údaje o domoch v obci

Bývanie	Celkový počet domov	Celkový počet bytových domov	Plánované územie na výstavbu	Nelegálne stavby
Celkový počet	603	7	1	18
Nerómovia	551	0	0	0
Rómovia	52	0	1	18

Zdroj: SODB 2021, mapovanie Rozvojového tímu, vlastné spracovanie, 2024

Obyvatelia obce bývajú v rodinných domoch, ktorých je podľa SOBD z roku 2021 celkom 603. Z celkového počtu je v rómskej osade 52 rodinných domov, z toho je 38 murovaných, 12 unimobuniiek a 2 chatrče. Nelegálne postavených stavieb, v ktorých bývajú Rómovia je v obci 18.

Tabuľka č. 11 Údaje o rodinných domoch – inžinierske siete

Inžinierske siete	Vodovodná prípojka	Kanalizácia
Celkový počet	595	180
Nerómovia	551	136
Rómovia	44	44

Zdroj: SODB 2021, mapovanie Rozvojového tímu, vlastné spracovanie, 2024

V obci nemá 8 domov v rómskej osade vodovodnú prípojku, z toho sú dve chatrče. Ostatné domy nie sú pripojené na verejný vodovod, pretože sú postavené na pozemkoch, ku ktorým nevedie hlavné vodovodné potrubie.

3.2 Spracovanie výsledkov Fokusových skupín a Komunitných fór v obci

Prvá Fokusová skupina sa konala 12.03.2024. Úvodné slovo k všetkým účastníkom predniesla pani starostka PhDr. Jarmila Gordanová a následne pokračoval facilitátor FS Mgr. Zuzana Milčíková. Prezentoval sa význam FS. FS je súčasťou komunitného plánovania v obci, ktorého výsledkom bude Rozvojový plán obce. Iniciatíva vyskladať FS vychádza z aktívneho pôsobenia obce Šumiac v rámci Národného projektu Rozvojové tímy I. Predstavili sa jednotliví členovia FS za svoju oblasť záujmov (Tabuľka č.6). V ďalšej časti sme predstavili jednotlivé oblasti, ktorým sa bude FS na stretnutiach venovať: Zamestnanie, Bývanie, Vzdelávanie a PRR.

Druhá FS sa konala dňa 10.04.2024 a hlavnou témou bolo Bývanie a PRR. Výsledkom tohto stretnutia bola SWOT analýza, kde sa diskutovalo o slabých a silných stránkach, ale aj o príležitostiach a ohrozeniach v rámci tejto oblasti v obci. V každej oblasti sa rozoberala aj vízia obce.

Tabuľka č. 12 SWOT analýza - Oblasť Bývania

SWOT analýza	Oblasť Bývanie
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- ZŠ, MŠ – učia triediť odpad- ZŠ rieši nelegálne skládky- Príroda a lokalita- Infraštruktúra (obchody, pošta)- RT a MOaPS – riešenie nelegálnych skládok, bývania- Turizmus- Ochota občanov odkúpiť si pozemok a postaviť dom- Zapojenie sa do NP asistencia pri vysporiadaní pozemkov	<ul style="list-style-type: none">- Nevysporiadané pozemky- Rozbité cesty- Slabí signál, mobilné site- Nedokončená infraštruktúra v osade, voda, cesta, kanalizácia- Nelegálne stavby- Nelegálne skládky TKO- Chýba zberný dvor- KC potrebuje renováciu- Z výhľadom do budúcnosti nedostačujúca kapacita MŠ- Nevysporiadané pozemky pod MŠ- Chýbajúce ihrisko v osade- Podlžnosti na TKO
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">- Duchovne slovo priamo v osade (zmena prístupu k poriadku a životnému štýlu)- Zlepšiť ochranu prírody a vonkajších priestranstiev- Viac dostupných stavebných pozemkov v osade- Zvýšiť zamestnanosť – viac fin. príspevkov investovaných do bývania- Rekonštrukcia MŠ- Výstavba stojísk na TKO a zberný dvor- Schválenie fin. prostriedkov súvisiacich s bývaním- Projekt DOMOV – obecné pozemky v MRK- Možnosť odkúpiť pozemky (NP vysporiadania pozemkov)	<ul style="list-style-type: none">- Neplatenie TKO a iných- Nedokončená kanalizácia v obci- Neobývané domy v celej obci- Zlé medzilidské vzťahy- Nelegálne skládky- Neschválene fin. prostriedky na projekty súvisiace s bývaním- Narastá dlh voči obci a obyvatelia sa nebudú môcť zapojiť do NP vysporiadania pozemkov

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Dňa 17.04.2024 sa v obci konalo druhé KF kde hlavnou témou bola oblasť Bývanie. Z KF vyšla najmä potreba vyvlastnenia pozemkov a dobudovanie infraštruktúry. Občania rozoberali aj chýbajúce pozemky na novú výstavbu rodinných domov. Diskutovalo sa aj so zástupcami Úradu splnomocnenca pre rómskej komunity a to ohľadom možnosti zapojenia sa do NP APVP s možnosťou odkúpenia si pozemkov. Na tomto KF sa tiež zúčastnili zástupcovia Projektu DOM.ov, kde občania prejavili záujem o sporenie a následne svojpomocnú výstavbu rodinných domov.

Tretia FS sa konala dňa 29.04.2024 a hlavnou témou bola oblasť Vzdelávania. Ako najzávažnejší problém skupina identifikovala záškoláctvo a slabú spoluprácu rómskych rodičov so základnou školou. Ďalšou slabou stránkou sa javí veľká vzdialenosť škôl poskytujúcich stredné vzdelanie. Z obce Šumiac je to smerom Brezno 43 km a smerom na Poprad 40km. Z tohto vzišla potreba detašovaného pracoviska strednej školy v obci, alebo jej blízkom okolí.

Tabuľka č. 13 SWOT analýza - Oblasť Vzdelávanie

Oblasť Vzdelávanie	SWOT analýza
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- ZŠ a MŠ na území obce- Kvalifikovaní pedagógovia- Dobré vybavenie ZŠ + školská knižnica- Aktívne krúžky- Odborné učebne a multifunkčné Ihrisko- Školské projekty – zapájanie sa- Hľadanie inovatívnych metód výučby- Prevencia v rámci SPJ- Vysunuté pracovisko – ľudová škola umenia- Obedy a učebnice zadarmo- Školský parlament- Školské výlety	<ul style="list-style-type: none">- Slabá spolupráca s rodičom – ZŠ- Veľká vzdialenosť SŠ – nezáujem o štúdium a slabá podpora rodičov v štúdiu- Pribúdajúce zastúpenie detí zo soc. slabšej rodiny- Slabá domáca príprava – veľa času strávených na sociálnych sieťach- Stúpajúci počet ŠVVP- Veľa administratívy pedagógov- Záškoláctvo- Znižujúca sa pohybová a telesná zdatnosť žiakov- Slabé výsledky v testovaniach- Rodičia nemotivujú deti k štúdiu- Nezáujem o prácu učiteľa z rómskeho obyvateľstva- Slabé výsledky v škole
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">- Asistent MŠ a ZŠ- Projekt OMAMA ,- NP RT I. a MOaPS – zlepšiť spoluprácu ZŠ-rodič-dieťa-Obec- Vyžitie financií z projektov- Podchytiť deti z talentom – viac času v záujmových krúžkoch- Získavať viacero sponzorov- Propagácia školy- Zlepšiť výsledky v testovaniach- Poukazovať na pozitívne príklady z komunity- Prevenčné aktivity rozvojového tímu v spolupráci so ZŠ- Detašované pracovisko SŠ na Horehroní- Kariérne poradenstvo- Zapojiť rodičov do prípravy a realizácie aktivít ZŠ	<ul style="list-style-type: none">- Nepriaznivá ekonomická situácia v niektorých rodinách- Chýbajúca telocvična- Odchod detí z majority- Nepridelenie financií z projektov – pomocné profesie- Časový stres pedagógov- Klesá vážnosť pedag. profesie- Znižovanie nárokov na žiakov zo strany pedagógov- Neslušnosť, vandalizmus a vulgárnosť žiakov- Zneužívanie ospravedlňovania detí – 5dní

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Štvrté stretnutie FS sa konalo dňa 06.05.2024 a hlavnou témou bola oblasť Zamestnania. Členovia FS diskutovali o rozvoji regiónu a potenciáli nových zdrojov pre tvorbu pracovných miest. Spomínala sa ale aj nízka úroveň vzdelania Rómov a slabá finančná gramotnosť. Členovia FS sa zhodli na potrebe založiť sociálny podnik, ale aj zriadení DSS, kde by sa mohli zamestnať ďalší obyvatelia obce.

Tabuľka č. 14 SWOT analýza - Oblasť Zamestnanosť

Oblasť Zamestnanosť	SWOT analýza
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- Ochota žien (z celej obce) zapojiť sa do REPAS kurzov- Ochota mužov (časti z MRK) dochádzať- Vytváranie nových možností – zamestnať sa- turizmus, cyklistika, lesy SR – ťažba dreva, SZČO, bio poľnohospodárstvo- Šikovnosť občanov obce - všestrannosť v remeselných prácach- Zapájanie sa obce do projektov-generujúcich pracovné príležitosti- NP RT – pracovné poradenstvo- Dostatok pracovnej sily- Dobrá informovanosť o pracovných pozíciách – NP RT I. a ÚPSVaR(kurzy)	<ul style="list-style-type: none">- Slabá finančná gramotnosť – zlé hospodárenie, rýchlo minuté peniaze obyvateľov MRK- Nízke vzdelanie – slabé uplatnenie na trhu práce obyvateľov MRK- Málo pracovných príležitostí v obci a blízko obce- Neochota vzdelávať sa obyvateľov MRK- Neochota prísť do Centra RT – aktívne na sebe pracovať- Nezriadený sociálny podnik- Chýba podnikateľský inkubátor- Vysoká a dlhodobá nezamestnanosť obyvateľov MRK- Chýbajúca prax obyvateľov MRK- Začínajúci SZČO majú slabé právne povedomie (vysvetliť daňové zákony...)- Neochota obyvateľov MRK pracovať- Byrokracia – postup pri podávaní žiadostí – chýbajúce doklady(vysvedčenie), odrádzajúce od nástupu do zamestnania
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">- NP RT – oblasť zamestnania –možnosť aktívneho zapojenia sa (hľadanie zamestnania, vzdelávanie, rekvalifikačných kurzov...)+ možnosť aktivít v oblasti finančnej gramotnosti- Založiť sociálny podnik- Zriadenie DSS – aby sa mohli ženy po absolvovaní kurzu opatrovania zamestnať- Detašované pracovisko SŠ – vyššia vzdelanosť viac možností zamestnať sa- Rozvoj regiónu – potenciál nových zdrojov - tvorba pracovných miest- v službách, malého a stredného podnikania- Spolupráca obce s ÚPSVaR – aktivačné – projekty na zvýšenie kvalifikovanosti	<ul style="list-style-type: none">- Chudoba – nízky príjem/žiadny – odkázanosť na štát - Nevytváranie si finančných rezerv- Chýbajúce vzdelanie – málo kvalif. záujemcovia o prácu v projektoch- Čiastočná diskriminácia Rómov pri hľadaní si zamestnania- Odchod ekonomicky akt.,kvalifikovaných obyvateľov – odchod obyvateľov za prácou – vyludňovanie obce- Zvyšujúce sa náklady na dopravu a celkové životné náklady- Nárast dlhov – exekúcie – neochota sa preto zamestnať na pracovnú zmluvu- Tolerancia ” práce na čierno ”- Nepridelenie finančných prostriedkov z projektov alebo nepokračujúce už existujúce projekty (ďalší ľudia prídu o prácu)

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Piate, posledné stretnutie FS sa konalo 13.05.2024 a členovia sa venovali sociálnej oblasti a spracovaniu celkovej vízie obce zahrňujúcej výstupy všetkých stretnutí FS. V rámci sociálnej oblasti sa identifikovali potreby, ktoré boli následne zapracované do predošlých oblastí. Patria sem zriadenie DSS s možnosťou vytvoriť nové pracovné príležitosti, ale aj služby pre seniorov, ktoré by vyvolali väčšiu potrebu opatrovateliek.

V rámci celkovej vízie obce sa členovia FS zhodli na nasledovne:

- Dokončená infraštruktúra v celej obci
- V celej obci vysporiadané pozemky
- Fungujúci denný stacionár
- Domov sociálnych služieb s celodennou prevádzkou
- Podporné služby pre všetkých obyvateľov
- Dostatok pracovných miest v obci a blízkom okolí
- Vybudovaná telocvičňa v ZŠ
- Individuálna bytová výstavba
- Detašované pracovisko strednej školy v obci, alebo blízkom okolí

4 STRATEGICKÁ ČASŤ ROZVOJOVÉHO PLÁNU OBCE

Po analýze súčasného stavu a identifikácii problémov prichádza na rad stanovenie vízií, t.j. popis ideálneho stavu teda všetkého, čo bude mať vplyv na spokojný a plnohodnotný život obyvateľov obce Šumiac.

4.1 Vízia obce

Na to, aby sme mohli v rámci obce stanoviť ciele a priority potrebujeme začať celkovou víziou obce.

Vízia obce Šumiac v roku 2030

V širšom slova zmysle

„ Obec Šumiac je moderná a plne vybavená obec, ktorá svojim obyvateľom poskytuje dôstojný a rovnoprávny život. “

V užšom slova zmysle

„Obec Šumiac je čistá, moderná obec v ktorej sa nenachádzajú žiadne skládky nelegálneho odpadu. Infraštruktúra v celej obci je plne vybudovaná . Všetci ľudia žijúci v obci sú spokojní s bývaním a všetky pozemky v obci sú vysporiadané. Každý dospelý má možnosť získať dobre platenú prácu v obci alebo v jej blízkom okolí. Rodičia svoje deti podporujú v štúdiu a každé dieťa má možnosť sa ďalej vzdelávať. Seniori ostávajú v obci, kde majú k dispozícii všestrannú starostlivosť . V obci môžu všetci občania plnohodnotne tráviť svoj voľný čas. Turisti obec pravidelne navštevujú a aktívne využívajú dostupné služby.“

Oblasť Vzdelávania

„V obci, alebo jej blízkosti sa nachádza detašované pracovisko strednej školy, kde sa po ukončení základnej školy môžu deti ďalej vzdelávať. Všetky deti v obci pravidelne navštevujú materskú a základnú školu v obci a plnohodnotne trávia svoj voľný čas v záujmových krúžkoch. Rodičia sa zaujímajú o vzdelávanie svojich detí a spolupracujú z inštitúciami venujúcimi sa vzdelávaniu. V základnej škole vyučujú pedagógovia aj z rómskej komunity.“

Oblasť Bývania

„V obci sú vysporiadané vlastnícke vzťahy ku všetkým pozemkom. Nachádza sa tu plne funkčná infraštruktúra. V obci má každý možnosť dostať sa k stavebnému pozemku a postaviť si vlastné bývanie. Je tu fungujúci zberný dvor a sú vybudované stojiská na kontajnery. Verejné budovy - Materská škola, Základná škola, školská jedáleň a budova Komunitného centra sú zrekonštruované a dobre udržiavané. Zmizli všetky nelegálne skládky v celej obci.“

Oblasť zamestnania

„Každý občan obce má možnosť zamestnať sa v obci, alebo v jej blízkom okolí. Má dostatočné vzdelanie, prax a vie sa sám zorientovať na trhu práce. Všetkým občanom sa zvýšila finančná gramotnosť , vedia teda hospodáriť a majú finančnú rezervu. V obci je založený sociálnych podnik a zriadený Domov sociálnych služieb.“

4.2 Hlavné a špecifické ciele obce

Tabuľka č. 15 Vízia obce - Hlavné a špecifické ciele

Vízia Obce Šumiac			
Prioritná oblasť	Bývanie	Vzdelávanie	Zamestnanosť
Hlavné ciele	1. Zlepšiť životnú úroveň všetkých obyvateľov a zabezpečiť dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry v obci	2. Zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb a dostupnosť kvalitného vzdelávania v obci a blízkom okolí	3. Zvýšiť zamestnanosť obyvateľov obce
Špecifické ciele	1.1 Dobudovať infraštruktúru v celej obci	2.1 Zvýšiť vzdelanostnú úroveň všetkých obyvateľov obce	3.1 Zvýšiť počet pracovných miest v obci a jej blízkom okolí
	1.2 Zabezpečiť lepšie nakladanie s odpadom.	2.2 Zlepšiť spoluprácu rodičov a inštitúcií venujúcich sa vzdelávaniu v obci	3.2 Založiť sociálny podnik a zriadiť DSS
	1.3 Vybudovať zberný dvor a stojiská na kontajnery	2.3 Zvýšiť počet žiakov z MRK pokračujúcich v štúdiu po ukončení základnej školy	3.3 Vytvoriť pracovné miesta v službách súvisiacich z turizmom
	1.4 Vysporiadať vlastnícke vzťahy k budovám a pozemkom v celej obci	2.4 Zvýšiť telesnú a pohybovú zdatnosť žiakov základnej školy	
	1.5 Zabezpečiť v obci stavebné pozemky pre mladé rodiny		

Zdroje: vlastné spracovanie, 2024

5 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť RPO nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a projektov, ktoré slúžia na zabezpečenie a realizáciu programu rozvoja obce. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej politike na úroveň projektov a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými

skupinami aktivít obce vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k plneniu strategických cieľov rozvoja na roky 2024 – 2030.

5.1 Opatrenia a plánované projekty

Identifikovanie prioritných oblastí je veľmi dôležité na správne nastavenie konkrétnych opatrení pre realizáciu RPO. Implementácia týchto opatrení by mohla viesť k zlepšeniu životných podmienok a posilneniu sociálneho zblížovania v rámci celej obci. Je dôležité, že tento proces bude vyžadovať dlhodobú a hlavne trvalú angažovanosť všetkých zainteresovaných strán. Výsledkom identifikovaných potrieb a jednotlivých opatrení budú plánované projekty na roky 2024 – 2030 nachádzajúcich sa v Tabuľke č. 17.

Tabuľka č. 16 Identifikácia prioritných oblastí a jednotlivých opatrení

Prioritné oblasti – oblasti podpory		
PO 01	PO 02	PO 03
Prioritná oblasť 1 VZDELÁVANIE	Prioritná oblasť 2 BÝVANIE A INFRAŠTRUKTÚRA	Prioritná oblasť 3 ZAMESTNANOSŤ
Opatrenie 1.1 Zlepšenie dostupnosti vzdelávania pre všetky deti z obce	Opatrenie 2.1 Získanie investícií a následné dobudovanie infraštruktúry v celej obci (kanalizácia, voda, cesty, osvetlenie.....)	Opatrenia 3.1 Legislatíva umožňujúca rozvoj lokálneho podnikania a zamestnanosti
Opatrenie 1.2 Realizovanie záujmových voľnočasových aktivít	Opatrenie 2.2 Získanie investícií a následné vybudovanie zberného dvora a stojísk na kontajnery	3.2 Zapojenie samosprávy do projektov zameraných na pomáhajúce profesie
Opatrenie 1.3 Vybudovanie telocvične v Základnej škole	Opatrenie 2.3 Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom v spolupráci s NP A-PVP	3.3 Založenie sociálneho podniku v obci
Opatrenie 1.4 Zriadenie detašovaného pracoviska Strednej školy v obci, alebo v blízkom okolí	Opatrenie 2.4 Osveta v oblasti separácie odpadu a prevencie nelegálnych skládok odpadu, odstránenie čiernych skládok	3.4 Zriadenie DSS
Opatrenie 1.5 Rekonštrukcia priestorov pre prácu Rozvojového tímu (budova bývalého KC)	Opatrenie 2.5 Získanie fin. prostriedkov na vybudovanie min. 200 parkovacích miest	3.5 Realizácia aktivít na podporu finančnej gramotnosti obyvateľov
Opatrenie 1.6 Rekonštrukcia budovy a zvýšenie kapacity MŠ	Opatrenie 2.6 Dostupné stavebné pozemky v obci pre mladé rodiny	3.6 Realizácia aktivít v rámci pracovného a dlhového poradenstva
Opatrenie 1.7 Zvýšenie energetickej účinnosti budovy ZŠ	Opatrenie 2.7 Rekonštrukcia a opravy miestnych komunikácií, vyriešenie dopravného značenia v obci	3.7 Podpora tradičných remesiel a podnikateľského prostredia
Opatrenie 1.8 Realizácia osvedy s deťmi a rodičmi na zlepšenie spolupráce zo ZŠ a MŠ		

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Plánované projekty na roky 2024 – 2030

Tabuľka č. 17 Projekty obce

Názov projektov podľa oblastí	Zdroj financovania
A) OBLASŤ VZDELÁVANIA	
A1. Výstavba telocvične v ZŠ	EŠIF
A2. Rekonštrukcia a rozšírenie kapacity MŠ	EŠIF
A3. Zriadenie detašovaného pracoviska strednej školy	EŠIF
A4. Zvýšenie energetickej účinnosti budovy ZŠ	EŠIF
B) OBLASŤ BÝVANIA	
B1. Vybudovanie chýbajúcej infraštruktúry v rómskej osade	EŠIF/Plán obnovy
B2. Dokončenie kanalizácie v celej obci	EŠIF/plán obnovy
B3. Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych komunikácií a vyriešenie dopravného značenia v obci	EŠIF
B4. Rekonštrukcia budovy bývalého komunitného centra	EŠIF
B5. Vybudovanie zberného dvora + technické vybavenie	EŠIF
B6. Vybudovanie stojísk na kontajnery TKO	EŠIF
B7. Zvýšenie energetickej účinnosti obecného úradu	EŠIF /environmentálny fond
B8. Zvýšenie energetickej efektívnosti verejného osvetlenia v obci	EŠIF/environmentálny fond
B9. Odstránenie čiernych skládok v obci	EŠIF
B10. Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod osídleniami v osade	EŠIF
B.11 Vybudovanie min. 200 parkovacích miest	EŠIF
C) OBLASŤ ZAMESTNANIA	
C1. Podpora opatrovateľskej služby	EŠ IF
C2. Založenie sociálneho podniku	EŠ IF
C3. Miestne občianske a preventívne služby	EŠ IF
C4. Rozvojový tím	EŠ IF
C5. Zriadenie domova sociálnych služieb	EŠ IF

Zdroj: Obec Šumiac, vlastné spracovanie, 2024

6 REALIZAČNÁ ČASŤ RPO

6.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie RPO

Popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii RPO

Partnermi pri realizácii jednotlivých aktivít RPO sú:

- subjekty verejnej správy – materská škola, základná a základná škola, relevantné inštitúcie pre jednotlivé oblasti rozvoja obce (ÚPSVR, okresný úrad – odbor starostlivosti o ŽP, Spoločný stavebný úrad ...),
- organizácie so spoluúčasťou obce
- firmy a spoločnosti, s ktorými obec uzavrie zmluvu (na základe VO alebo priamym zadaním),
- vlastníci hnutel'ného i nehnuteľného majetku na území obce,
- spolupracujúce záujmové skupiny, občianske združenia, neziskové organizácie so sídlom alebo prevádzkou v obci
- donori a poskytovatelia grantov, dotácií, darov.

Úlohy uvedených partnerov vychádzajú z príslušnej legislatívy, uzatvorených zmlúv i dohodnutých záväzkov v rámci jednotlivých aktivít RPO.

Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie RPO

Realizácia Rozvojového plánu obce Šumiac začína po vypracovaní a schválení tohto dokumentu obecným zastupiteľstvom. Realizáciu zabezpečuje samospráva po celú dobu platnosti dokumentu v súčinnosti s ÚSVRK SR a rozvojovým tímom.

Obecné zastupiteľstvo

- schvaľuje celý dokument Rozvojového plánu obce
- každoročne schvaľuje vyhodnotenie plnenia RPO
- schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z prostriedkov rozpočtu obce
- rozhoduje o zmenách a aktualizácii RPO v spolupráci s ÚSVRK SR.
- vykonáva iné činnosti (ak je to potrebné/relevantné).

Starostka obce

- podpisuje uznesenie o schválení a o aktualizácii RPO,
- riadi proces realizácie RPO,
- zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiace orgány jednotlivých operačných programov, dodávatelia, fondy a iné),
- spolupracuje s externými subjektmi,
- zabezpečuje činnosti na úrovni jednotlivých projektov (príprava projektovej dokumentácie, príslušné povolenia, proces verejného obstarávania, dodávky služieb,

tovarov a stavebných prác) a prípravu žiadostí o doplnkové zdroje financovania,

- komunikuje s partnermi RPO, ktorými sú na národnej úrovni ÚSVRK SR, krajskej VÚC a miestnej úrovni predovšetkým vzdelávacie inštitúcie, spolky, aktivisti a na regionálnej úrovni relevantné inštitúcie,
- vykonáva iné činnosti (ak je to potrebné/relevantné).

Obecný úrad

- zabezpečuje inštitucionálne a administratívne činnosti týkajúce sa plnenia RPO, okrem prípadov, kedy budú žiadateľmi/prijímateľmi projektov iné subjekty
- v plnom rozsahu zabezpečuje (vykonáva) administráciu a procesy komunikácie, hodnotenia, monitorovania RPO.

6.2 Finančný plán

Tabuľka č. 18 Finančný plán realizácie RPO

Oblasť	Finančné prostriedky
Výstavba telocvične ZŠ	500 000,00
Rekonštrukcia budovy MŠ a rozšírenie kapacity	750 000,00
Vybudovanie infraštruktúry v osade + vybudovanie 5-tich stojísk pre kontajnery	490 000,00
Dokončenie kanalizácie v celej obci	3 500 000,00
Rekonštrukcia budovy KC	90 000,00
Vybudovanie zberného dvora+ materiálne technické zabezpečenie	700 000,00
Zvýšenie energetickej účinnosti obecného úradu	400 000,00
Zvýšenie energetickej účinnosti verejného osvetlenia v obci	80 000,00
Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych komunikácií a vyriešenie dopravného značenia	1 500 000,00
Podpora opatrovateľskej služby	480 000,00
Odstránenie nelegálnych skládok TKO	50 000,00
Domov sociálnych služieb	1 000 000,00
Zvýšenie energetickej účinnosti budovy ZŠ	520 000,00
Činnosť MOaPS	450 000,00
Činnosť rozvojového tímu	5 955 000,00
Vybudovanie min. 200 parkovacích miest	400 000,00

Zdroj: Obec Šumiac, vlastné spracovanie, 2024

7 MONITOROVANIE A HODNOTENIE EFEKTÍVNOTI NASTAVENÝCH OPATRENÍ A PROJEKTOV RPO

Monitorovanie plnenia Rozvojového plánu obce Šumiac, ktorý je živým dokumentom, je stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných merateľných ukazovateľov. Cieľom monitorovania je získať prehľad o plnení prijatých opatrení. Na základe výstupov monitorovania a hodnotenia sa aktualizujú strategické ciele, prípadne budú prijaté nové opatrenia a pod. Je dôležité, aby vybrané aktivity a projekty skutočne prispievali k riešeniu identifikovaných problémov a dosiahnutiu stanovených strategických cieľov.

Monitorovanie prebieha počas celého trvania platnosti RPO na úrovni plnenia jednotlivých aktivít v spolupráci s ÚSVRK SR. Výstupom monitorovacieho procesu je súhrnná správa za každý uplynulý kalendárny rok stále k 31.6. nasledujúceho roka, ktorú schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

8 ZÁVER

Rozvojový plán obce Šumiac je súhrnným a dôležitým dokumentom, ktorý určuje smerovanie a priority rozvoja obce v ďalšom období. Po dôkladnom mapovaní obce a analýze zistených skutočností v oblasti vzdelania, zamestnanosti a bývania boli formulované hlavné ciele a opatrenia, ktoré majú za cieľ skvalitnenie života obyvateľov obce v nasledujúcom období.

Veríme, že Rozvojový plán obce bude dobrým návodom a inšpiráciou pre budúci rast a prosperitu obce Šumiac a stanovené ciele a vízie sa podarí naplniť. Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na jeho tvorbe a rovnako tým, ktorí sa budú podieľať na jeho realizácii.

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

ARK 2013/2019 – Atlas rómskych komunít 2013/2019

DSS – Domov sociálnych služieb

EŠIF – Európske štrukturálne a investičné fondy

FS – Fokusová skupina

KF – Komunitné fórum

MOaPS – Miestne občianske a preventívne služby

MŠ – Materská škola

NP APVP – Národný projekt Asistencia obciam s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít pri usporiadaní právnych vzťahov k pozemkom pod osídleniami

NP RT I. – Národný projekt Rozvojové tímy I.

PRO – Rozvojový plán obce

PRR – Proti rómsky rasizmus

SODB 2011/2021 – Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011/2021

SPJ – Sociálno-patologické javy

SŠ – Stredná škola

ŠVVP – Špeciálno-výchovno –vzdelávacie potreby

TKO – Tuhý komunálny odpad

ÚPSVaR – Úrad práce sociálnych vecí a rodiny

VŠ – Vysoká škola

ZŠ – Základná škola

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

ARK 2013 - ATLAS rómskych komunít 2013, dostupné na:

<https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/socialne-vylucene-spolocenstva/dokumenty.html>

ARK 2019 – ATLAS rómskych komunít 2019, dostupné na:

<https://www.romovia.vlada.gov.sk/atlas-romskych-komunit/atlas-romskych-komunit-2019/>

Obec Šumiac, dostupné na:

<https://www.sumiac.sk/>

Program rozvoja obce Šumiac na roky 2022 – 2030, dostupné na:

<https://www.sumiac.sk/aktuality/aktuality/program-hospoda-socialneho-rozvoja-bbsk-na-roky-2022-2030-460sk.html>

SODB 2021 – Sčítanie obyvateľov, domov a bytov k roku 2021, dostupné na:

<https://www.scitanie.sk/>

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, dostupné na:

<https://romovia.vlada.gov.sk>

Príloha č.1 Spracovatelia Rozvojového plánu obce Šumiac 2024 – 2030

Spracovatelia rozvojového plánu obce Šumiac		
p. č.	meno a priezvisko, titul	Úloha, pozícia pri spracovaní dokumentu
1.	Zuzana Milčíková, Mgr. Michaela Demová Mgr.	spracovateľ mapovania
2.	Mgr. Šimon Pokoš Jaroslav Ľapin Lenka Bartošová Natália Balogová Kevin Bartoš Miriama Pokošová Slávka Balážová Silvia Pokošová Veronika Bartošová	zber dát a spracovateľ mapovania
3.	Jarmila Mihalíková, Mgr. Zuzana Milčíková, Mgr.	spracovateľ dokumentu
4.	Zuzana Milčíková, Mgr.	facilitátor.
5.	Miriama Pokošová	pomocný facilitátor
6.	Lucie Moskalová, Mgr.	konzultant, regionálny koordinátor
7.		